

Име

Държавно лесничество "Смядово", административна принадлежност РУГ - Шумен. Лесоустройствен проект 2001 година, ревизионен период 1990-1999.

Местонахождение

ДЛ "Смядово" носи името на град Смядово, където се намира неговото седалище. Територията на лесничеството се намира в Североизточна България, в южната част на Шуменска област. На север граничи с ДЛ "Шумен", на изток с ДЛ "Провадия" и ДЛ "Цонево", на юг с ДЛ "Айтос" и ДЛ "Карнобат", на запад с ДЛ "Преслав" и ДЛ "Върбица". Горите на ДЛ "Смядово" се намират на територията на **община Смядово**, съставена от землищата на град Смядово и селата Александрово, Бял бряг, Веселиново, Жълд, Кълново, Ново Янково, Риш, Черни връх и Янково.

Географско положение

ДЛ "Смядово" е разположено върху северните склонове на предпланините на Източна Стара Планина. Основният горски масив се намира южно от град Смядово. По форма представлява неправилен трапец с най-голямото разстояние между крайните точки в посока запад-изток около 24 км и най-малко в посока север-юг и е около 10 км.

В средата на този масив са разположени работните земи на селата Александрово, Веселиново и Риш. Северно от селата Кълново, Янково и Ново Янково е разположен втори масив, значително по-малък по площ от първия. Освен тези два комплекса, на територията на лесничеството се намират още десетина малки горски комплекса с незначителна площ.

Релеф

Релефът в района на ДЛ "Смядово" е типичен за предпланините на Източна Стара Планина. По-важните била, които пресичат горския фонд на територията на лесничеството са както следва:

- Вододелното било между река Веселиновска и река Камчия. То започва от връх "Голям Дебелец", минава в северна посока през местностите "Ливадите", "Махнатия камък", "Церов връх", "Балабанова локва", "Изгорялата барака", "Пресечен камък", "Червена локва", "Тъпана" и завършва в работни земи.
- Билото, което започва от "Ябълката", продължава в посока югоизток през местностите "Мързанова локва", "Булката", "Трите рътчета", "Лаповска могила", "Страшки рит" и завършва в местността "Цонкова барака".
- Билото, което започва от водослива на реките Веселиновска и Малка река, продължава в посока изток и североизток през местностите "Тополов гъл", "Орлов връх", "Калфата", "Голям змиарник" и завършва при село Жълд.
- Граничното било, което разделя горския фонд на лесничеството от този на ДЛ "Айтос" и ДЛ "Садово". Започва от границата с ДЛ "Върбица" върви с обща посока запад-изток през местностите "Киселица", "Голям Дебелец", "Малък Дебелец", "Голямото място", "Стаюница", "Вълчанов връх", "Бабата стена" и завършва в местността "Люляк". За разлика от другите била, на които склоновете са полегати и наклонени, това било се отличава със стръмни и много стръмни склонове прорязани от долове със стръмни брегове.

Хълмистия характер на релефа в района на лесничеството определя сравнително малката разлика в надморските величини. Основната част от дървопроизводителната площ на лесничеството е разположено между 201-450 м н.в. Най-високата точка в района на лесничеството е връх "Ракойна"- 725 м н.в. Най-ниската точка се намира в отдел 98, на десния бряг на река Брестова, около 90 м н.в.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	364,0	2,1
полегато (5-10)	2738,2	15,7
наклонено (11-20)	8635,3	49,6
стръмно (21-30)	5170,4	29,6
мн.стръмно (над 31)	518,1	3,0
Общо:	17426,0	100,0

Хидроложки условия

Общо взето, водните течения на територията на ДЛ "Смядово" са къси и със силно непостоянен воден отток през годината, като по-голямата част от тях пресъхват през летните месеци. С най-голям водосборен басейн, който не пресъхва през цялата година е **река Брестова**. Тя води началото си от склоновете южно от с. Риш. Водосборният басейн на реката в по-голямата си част е залесен, поради което през цялата година водният отток е сравнително постоянен. Бреговете на реката са полегати и леглото и е широко в частта, която протича през земеделски земи. В горския фонд северно от село Веселиново леглото на реката се стеснява, бреговете и са стръмни и скалисти. По-главни притоци са реките Александровска, Алашка, Крещеница, Малка река, доловете Бялата вода, Стражки дол и дол Петловица.

Река Александровска води началото си от местностите "Изгоряла барака" и "Циганското кладенче". В нея се вливат водните течения Дрянков дол, Лесков дол, Горунов дол, Пожарски дол, Дяков дол, Тръбешки дол. Ляв приток на река Брестова.

Река Алашка води началото си от местността "Алашка локва", събира водите на доловете, извиращи от местността "Церовска локва" и "Балабановска локва".

Река Крещеница се образува от доловете Пещерата и Пладнището. Влива се в река Брестова при село Веселиново.

Сравнително по-голямо водно течение е **река Ракошница**. Тя извира в местността "Киселица" и прибира водите на Копанков дол и Въглищарски дол.

В североизточната част на лесничеството, изцяло в работните земи протича **река Камчия**. Тя е без значение за лесничеството, като фактор, който оказва влияние върху дървостойките. В нея се вливат къси водни течения от горските комплекси, разположени северно и южно от реката.

Геоложки строеж

Районът на ДЛ "Смядово" се характеризира с разпространението на седиментни скални образувания. Преобладаващо разпространение имат пясъчниците и мергелите (Хортив), които заемат около две трети от територията на лесничеството. По-слабо разпространени са сенонски седименти: варовици, мергелни варовици и варовити пясъчници. От средния еоцен се срещат конгломерати, варовици и пясъчливи варовици. На отделни петна се срещат още мергелно-пясъчливи фациеси (от Апт) и варовици (от Ценоман).

Пясъчниците са едрозърнести, конгломерувани и примесени с мергели. Мергелите са сиво-сини и зеленикави, слабо пясъчливи.

Общо взето основните скали са лесно податливи на почвообразуващи процеси, поради това, че лесно изветряват и не са пречка за развитието на горскодървесната растителност.

Климатични условия

Според възприетата климатична класификация, територията на ДЛ "Смядово" се намира в **Умерено-континенталната подобласт на Европейската континентална климатична област**. Източната част на лесничеството попада в **Средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина**. В **източния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина** е разположена южната част на лесничеството. Останалата част от територията на лесничеството е разположена в **Предбалканския (припланински) и нископланински климатичен район**.

Средните температури не се изменят съществено в различните климатични райони. Зимата е сравнително мека, пролетта и есента са топли, а лятото без големи горещини, въпреки че максималните температурни стойности могат да бъдат и много високи.

Средната продължителност на вегетационния период е около седем месеца за първите два климатични района, и около шест месеца за Предпланинския климатичен район.

Валежният максимум е през лятото, а валежният минимум през зимата, или в началото на есента. Поради сравнително по-голямата надморска височина, в Предбалканския нископланински климатичен район годишната сума на валежите е с около 100 мм по-голяма в сравнение с тази в другите климатични райони. Средният брой на засушаванията с продължителност над 10 дни е най-голям през есента, между 20 и 24.

Началото на трайно задържане на снежна покривка е около първи декември за долните части на лесничейството и около 20 ноември за по-високите. Последната снежна покривка се образува около 10 март за долните части и около 20 март за високите части на лесничейството. Средната дебелина на снежната покривка рядко надминава 10 см за долните части и 40 см за горните части на лесничейството.

Късните пролетни и ранните есенни мразове имат неблагоприятно въздействие върху горскодървесната растителност, поради това, че се случват по време на вегетационния период.

Преобладаващите ветрове са от северозапад и североизток, особено през есента и зимата. Место явление е фьонът, които се проявява най-често в южните части на лесничейството.

Общо взето климатът в района на лесничейството е благоприятен за развитието на горскодървесната растителност. Неблагоприятни фактори са късните пролетни и ранните есенни мразове, които нанасят поражения върху листната маса. Падащите мокри снегове от друга страна нанасят силни повреди върху иглолистните култури.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (150-450 м н.в.)	9,0 / 10,5	-21,0 / -17,0	34,0 / 37,0
Източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (50-400 м н.в.)	10,0 / 11,5	-18,0 / -16,0	34,0 / 36,0
Предбалкански и нископланински климатичен район (300-1000 м н.в.)	7,0 / 10,0	-20,0 / -17,0	31,0 / 35,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (150-450 м н.в.)	550-680	VI	II
Източен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (50-400 м н.в.)	550-650	VI	VIII
Предбалкански и нископланински климатичен район (300-1000 м н.в.)	680-850	V-VI	VIII-IX

Почви

На територията на ДЛ "Смядово" са установени следните почвени типове: алувиални почви, сиви горски и хумусно-карбонатни почви.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиална	24,8	0,1
алувиално-делувиална	12,1	0,1
алувиално-ливадна	2,9	-
сива горска	15865,3	91,0
тъмносива горска	83,7	0,5
светлосива горска	830,2	4,8
хумусно-карбонатна	607,0	3,5
Всичко:	17426,0	100,0

Ерозионни процеси са установени върху 100 ха площ, или 0,5% от дървопроизводителната площ на лесничеството.

Растителност

Съгласно горскорастителното райониране на България, територията на ДЛ "Смядово" се намира в **Тракийската горскорастителна област**, подобласт Източна Стара Планина, с три горскорастителни подпояса на Крайречните и лонгозни гори, на Равнинно-хълмистите дъбови гори и на Хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори.

Подпояс на крайречните и лонгозни гори

Естествената горска растителност е представена предимно от издънкови по произход смесени дървостои с участие на благун, цер и габър с различно съотношение в състава. На по-бедни месторастения се срещат и силно девастирани дървостои с преобладание на келявия габър в състава.

На значителни площи са създадени култури от черен и бял бор, върху които често падащият мокър сняг нанася големи повреди.

Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори

Разнообразието на дървостойите е много голямо. Срещат се насаждения както с естествен семенен, така и ст издънков произход. По-състав са най-често смесени, с най-различно съотношение на дървесни видове, участващи в състава. Преобладаващо участие имат церът и зимният дъб, но се срещат още благун, габър и бук, които рядко образуват чисти насаждения. Единично и на малки групи в дървостойите се срещат липа и съвсем рядко явор и ясен.

Значителна площ е заета от бялборови и черборови култури, в които участието на широколистните е значително, обикновено 3-4 десети. Рядко се срещат чисти иглолистни култури, предимно на малки площи.

Както и в подпояса на лонгозните гори и в този подпояс иглолистните култури страдат от мокри снегове и заледрявания.

Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори.

И в този подпояс чисти насаждения се срещат рядко. Основно дървостойите се формират от смесени буково-габъррови, буково-зимендъбови, габъррово-церови и други типове насаждения, общо взето с добро състояние и добра производителност.

Таблица № 5

Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	722,2	4,2	-	-
Смърч	5,9	-	-	-
Черен бор	1094,6	6,3	786,1	4,5
Ела	3,9	-	-	-
Зелена дуглазка	4,6	-	2,3	-
Атласки кедър	-	-	69,1	-
Бук	3652,5	21,0	4504,0	25,9
Червен дъб	102,4	0,6	192,3	1,1
Зимен дъб	965,3	5,6	2219,5	12,8
Летен дъб	7,7	-	8,2	-
Благун	1105,6	6,4	2128,9	12,3
Цер	3465,1	19,9	3275,3	18,8
Габър	3430,1	19,7	2249,1	13,0
Бряст	0,4	-	-	-
Трепетлика	0,7	-	-	-
Явор	90,1	0,5	350,1	2,0
Бреза	14,6	0,1	6,5	-
Мъждрян	266,0	1,5	19,3	0,1
Орех	1,4	-	1,9	-
Акация	165,5	1,0	153,8	0,9
Космат дъб	18,4	0,1	1,3	-
Келяв габър	1454,9	8,4	26,1	0,2
Брекия	6,9	-	6,5	-
Върба	0,5	-	-	-
Гледичия	0,2	-	-	-
Клен	140,9	0,8	17,9	0,1

Круша	1,8	-	0,2	-
Турска леска	9,5	0,1	6,6	-
Дребнолистна липа	7,0	-	2,3	-
Едролистна липа	145,7	0,9	139,3	0,8
Сребролистна липа	383,2	2,2	914,4	5,4
Копривка	1,6	-	1,6	-
Мекиш	0,1	-	-	-
Череша	17,1	0,1	38,7	0,2
Чинар	3,4	-	4,2	-
Шестил	10,6	0,1	90,3	0,5
Американски ясен	-	-	11,3	0,1
Планински ясен	54,3	0,3	118,0	0,7
тп I-214	14,7	0,1	25,1	0,2
тп I-45/51	3,7	-	6,4	-
тп Regenerata	4,1	-	-	-
тп R-16 Robusta	0,6	-	-	-
тп Vernirubens	6,3	0,1	-	-
Сива топола	-	-	1,9	-
ВСИЧКО	17385,8	100,0	17385,8	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на горския фонд на ДЛ "Смядово" е 17764,2 ха, от които залесена площ 16716,1 ха. От залесената площ 14108,8 ха са естествени насаждения и 3277,0 ха са култури.

По вид на собствеността разпределението е дадено в Таблица № 6.

Таблица № 6

Разпределение на площите по собственост

Собственост	Площ в ха	%
Държавна	16776,5	94,4
Общинска	888,5	5,0
Частна	95,5	0,5
Временно стопанисвани от общината	-	-
Религиозна	-	-
На други юридически лица	3,7	0,1
ОБЩО:	17764,2	100,0

Таблица № 7

Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	17385,8	97,8
Незалесена дървопроизводителна площ	40,2	0,2
Недървопроизводителна площ	338,2	2,0
Горски пасища	-	-
ОБЩО:	17764,2	100,0

Таблица № 8

Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	2613,4 / 2564,4	14,7 / 14,7
Широколистни високоствъблени	9899,4 / 9744,4	55,7 / 56,0
За реконструкция	2011,2 / 1887,4	11,3 / 10,9
Издънкове за прерастване	-	-
Издънкове за превръщане	3068,6 / 3021,7	17,3 / 17,4
Нискоствъблени	171,6 / 167,9	1,0 / 1,0
ВСИЧКО:	17764,2 / 17385,8	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 9.

Таблица № 9

Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	2574,6	2529,5	14741,7	14496,6	17316,3	17026,1
Защитни	38,1	34,2	167,2	82,9	205,3	117,1
Рекреационни	-	-	-	-	-	-
Защитени	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	242,6	242,6	242,6	242,6
Общо ЗРЗТ	38,1	34,2	409,8	325,5	447,9	359,7
Общо ДСФ+ЗРЗТ	2612,7	2563,7	15151,5	14822,1	17764,2	17385,8
Горски пасища	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	2612,7	2563,7	15151,5	14822,1	17764,2	17385,8

По лесоустройствен проект за периода 1990-1999 година е предвидено общо ползване в размер на 418400 куб.м с клони (средно годишно 41840 куб.м), от което 24360 куб.м годишно от главни сечи и 17480 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 340120 куб.м (средно годишно 34012 куб.м) или 81,0% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 207540 куб.м (ср. год. 20754 куб.м) или 85,0%, а от отгледни и санитарни сечи 132580 куб.м (ср. год. 13258 куб.м) или 76,0% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда средногодишен добив от 40896 куб.м без клони (или 49156 куб.м с клони при 41830 куб.м по ЛУП от 1990 г.) – 22500 куб.м добив от главни сечи, сеч на надлесни дървета и реконструкция и 18396 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на насажденията и културите в района на ДЛ “Смядово” в общи линии е добро. В различна степен от повреди са засегнати 1275 ха или 7% от залесената площ на лесничейството. Най-силно засегнати от повреди са чистите и с преобладание на бук насаждения – 392 ха или 15% от тяхната площ. Най-често срещаната повреда е пънно гниене и снеголоми.

От повреди са засегнати 110 ха иглолистни култури или 9,7% площта им. Основните повреди са резултат от снеголомите през 1992-1994 година. Те са причина за появата на суховършия по белия бор и повреди от насекоми по черния бор.

Зимният дъб в района на лесничейството страда от пънно гниене и суховършия. Засегнати са общо 74,9 ха, което е 20% от площта му.

Главният вид повреда в района на ДЛ “Смядово” са **снеголомите, ледоломите и снеговалите**. Засегнати от тази повреда са общо 1315,7 ха. Най-тежки са повредите при белия и черния бор, по-слаби са при бука, габъра, дъбовете, цера.

От **пънно гниене** са засегнати 797,7 ха – главно бук, благун, цер и габър.

Суховършия са установени на площ от 265,9 ха. Най-засегнат е букът, следван от зимен дъб, благун, цер и габър.

На незначителни площи има повреди от обезлистване, клоносек, ветролом, паша и рак по клоните.

През ревизионния период са възникнали 30 горски пожара, с обща площ 109,6 ха. Не са нанесени съществени повреди.

Най-много са нарушенията от незаконна сеч, средно годишно по 64 брой. Нарушенията от незаконна паша са малко, както и тези по закона за лова.

Странични ползвания

Таблица № 10

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1990-1999) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (2001-2010) средногодишно
Паша - площ	хектари	7851,7	7074,6	8913,4
Едър добитък	брой	4664	3	6288
Дребен добитък	брой	31407	1143	37525
Сено	тона	180	32,4	
Горски плодове	тона	3	6,1	
Билки	тона	7	20,8	

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Няма данни.

Защитени територии

На територията на ДЛ “Смядово” няма обявени защитени природни обекти.